

Herken het huiltje

Heeft de baby honger, een vieze luier of zijn het buikkrampjes? Dunstan Babytaal leert ouders de vijf geluidjes voor honger, moe, boertje laten, buikkrimp en ongemak. De kraamverzorgende speelt een belangrijke rol in hoe ouders de taal van hun baby leren verstaan. Negentien kraamverzorgenden van het Friese KraamZus volgden de opleiding Dunstan Babytaal voor Kraamverzorgenden. Het is de bedoeling dat in 2013 alle kraamverzorgenden van KraamZus het certificaat op zak hebben.

tekst Lotte Crone, fotografie Jeroen Dietz, babypakje van www.purestarters.nl

Bregje Hamelynck, moeder van drie kinderen (3, 5 en 7 jaar), is vanuit haar bedrijf Eostra waar ze zwangere vrouwen begeleidt en haar eigen zwangerschapscursus geeft, altijd op zoek naar interessante ontwikkelingen. In een tijdschrift las Bregje over Dunstan Babytaal en ze bestelde de Australische dvd. Ze was meteen erg enthousiast en besloot Dunstan Babytaal in Nederland onder de aandacht te brengen. Afgelopen jaar ontwikkelde ze de opleiding Dunstan Babytaal speciaal voor kraamverzorgenden. Bregje: "Kraamverzorgenden kunnen kersverse ouders vertellen dat baby's verschillende huiltjes hebben. Door de verschillende geluiden te herkennen, weet je waar je

baby behoefte aan heeft en hier kun je dan op reageren. Heeft hij honger, dan voed je hem. Huilt hij omdat hij moe is, dan help je hem in slaap te vallen. Ik vergelijk het leren van Dunstan Babytaal met het leren van een vreemde taal. Ik versta geen Turks, als ik dat hoor, dan hoor ik één brij van klanken. Als iemand mij de klanken uitlegt, dan kan ik de taal leren begrijpen. Vaders en moeders horen vaak wel dat hun baby verschillende huiltjes heeft, maar als je leert wat die verschillende geluiden betekenen, begrijp je je baby en kun je op zijn behoeften ingaan."

nooit meer huilen

"Waar ik voorheen zei als een baby huilde: 'Ik denk dat hij hon-

ger heeft', zeg ik nu: 'De baby heeft honger'. Ik herken het geluid 'neh' meestal duidelijk doordat ik ook zie dat de tong van de baby tegen het gehemelte aan zit.", vertelt Sjouke Venema. Sjoukje is kraamverzorgende bij KraamZus en volgde de opleiding Dunstan Babytaal voor kraamverzorgenden. "Door de tijd te nemen, goed te kijken en te luisteren, herken ik de vijf geluiden meestal. Ik probeer wat ik zie en hoor over te brengen op de kraamgezinnen waar ik in werk. De eerste 24 tot 48 uur na de geboorte hebben ouders alleen maar oog voor hun baby. Er komt dan ook zoveel op ze af. Toch benoem ik dan al wel wat ik zie en hoor, hierdoor kan ik de interesse voor Dunstan Babytaal bij de ouders

“Ik vind het een meerwaarde als kraamverzorgenden uit kunnen leggen waar een baby behoefte aan heeft”

pijlen. Ook laat ik de ouders een kaart zien waar de vijf geluiden op uitgelegd worden. Deze kaart stop ik in het kraam-dossier en meestal komen de ouders er zelf op terug. Doen ze dat niet, dan begin ik er later op een geschikt moment nog eens over.” De meeste kraamgezinnen staan open voor Dunstan Babytaal en zijn erg enthousiast over de methode. Niemand vindt het leuk als zijn baby huilt en de natuurlijke reactie is dan ook dat je wilt troosten. Betekent dat dat je door Dunstan Babytaal toe te passen nooit meer een verdrietige baby hebt? “Natuurlijk niet!”, zegt Sjoukje. “Als een baby buikpijn heeft, kun je dat niet altijd direct verhelpen. Bovendien moeten ouders hun baby leren kennen en is het vaak een combinatie van geluiden die een baby maakt, wat het moeilijker maakt er uit te filteren wat er precies aan de hand is. Een baby kan hongerig én moe zijn. Het specifieke geluid voor moe (‘owh’) en honger (‘neh’) is dan moeilijker te herkennen. Ook per baby kan de herkenbaarheid van de ge-

luiden verschillen. Geen baby is hetzelfde!”

onwennig

“Als een baby huilt, dan wordt er negen van de tien keer gedacht dat hij honger heeft en dan krijgt hij de borst of de fles. Maar een baby huilt ook als hij het koud heeft of een vieze luier of pijn. Mijn schoonzusje heeft net een baby en ik bel haar vaak ’s avonds even. Als de baby dan huilt, zegt ze dat ze op moet hangen omdat ze gaat voeden. Ik vertelde haar dat haar dochtertje geen honger heeft, maar buikkrampjes. Ik hoorde duidelijke een ‘eairh’-huil en geen ‘neh’-huil.”, vertelt Angela de Klein. Angela werkt ook bij KraamZus en volgde net als Sjoukje de Dunstan Babytaal opleiding. “Ik wou dat ik de opleiding eerder gevolgd had, dan had ik het toe kunnen passen op mijn eigen kinderen.” In het begin vond Angela het soms wat onwennig om Dunstan Babytaal in de praktijk te brengen bij haar kraamgezinnen. “Er komt al zoveel op een kraamgezin af, vooral bij een

eerste kindje. Sommige ouders hebben nog nooit een luier verwisseld, de borstvoeding moet op gang komen en de kraamvrouw moet bijkomen van de bevalling. Ik vertel ook niet expliciet dat ik Dunstan Babytaal toepas. Ik speel er op in wanneer een baby huilt, door bijvoorbeeld aan te geven dat het in plaats van honger (‘neh’) ook een boertje (‘eh’) kan zijn. Vaak willen de ouders er dan meer van weten en laat ik de Dunstan-kaarten zien die ik altijd bij me heb. Toen ik net met Dunstan Babytaal aan de slag ging, voelde het soms onnatuurlijk, maar nu heb ik zoveel ervaring en herken ik de verschillende geluiden goed. Ik pas de methode nu automatisch toe in mijn werkzaamheden, zonder er meer bij na te denken.”

certificaat

Liesbeth Draaisma is opleidingscoördinator bij KraamZus. Het Friese kraambureau heeft 170 kraamverzorgenden in dienst. Begin 2012 was er een pilot waarin kraamverzorgenden zich op konden geven voor de Dunstan Babytaal opleiding. Inmiddels hebben 19 kraamverzorgenden van KraamZus, waaronder Sjoukje en Angela, het Dunstan Babytaal certificaat en het is de bedoeling dat in 2013 alle kraamverzorgenden

van KraamZus het certificaat op zak hebben. Hiervoor zullen een aantal kraamverzorgenden, die het certificaat al hebben, opgeleid worden tot trainer om zo de informatie en kennis over Dunstan Babytaal over te brengen aan hun collega's. Liesbeth: "Ik vind het een meerwaarde als kraamverzorgenden uit kunnen leggen waar een baby behoefte aan heeft en ik vind het bijzonder om te zien wat Dunstan Babytaal met ouders doet. Ze kijken en luisteren echt naar hun baby en krijgen met de methode extra handvatten. Er is daardoor meer zelfvertrouwen bij de ouders en dat geeft rust." De opleiding voor kraamverzorgenden telt twee bijeenkomsten. Tijdens de eerste bijeenkomst leren de kraamverzorgenden de vijf Dunstan Babytaal geluiden. Ook krijgen ze informatie over de achtergrond van de methode en over het wetenschappelijk onderzoek. In de periode tussen de twee bijeenkomsten kunnen de kraamverzorgenden Dunstan Babytaal toepassen in minimaal twee kraamgezinnen en hier verslag van doen. Ook bestuderen ze het lesmateriaal en bekijken ze de dvd, want een openboekexamen is onderdeel van de opleiding. Tijdens de tweede bijeenkomst leggen ze een luistertoets af. Als

het openboekexamen en de luistertoets met een voldoende zijn afgerond en minimaal twee verslagen van praktijksituaties zijn ingeleverd, ontvangt de kraamverzorgende een certificaat Dunstan Babytaal.

antenne

Janke Anna van der Pol werkt ook bij KraamZus en zat samen met Sjoukje en Angela in de pilotgroep voor de Dunstan Babytaal opleiding voor kraamverzorgenden. Haar eerste echte ervaring met Dunstan Babytaal in de praktijk was toen een baby lag te slapen in de kinderwagen bij het raam. De zon scheen naar binnen en ze hoorde 'heh', het geluidje voor ongemak. Ze dacht dat de baby het te heet had en haalde een dekentje weg. De baby sliep verder en maakte ook het geluidje niet meer. Ze vertelt dat ze door het volgen van de opleiding een 'antenne' voor babyhuiltjes ontwikkeld heeft. Janke Anna: "Laatst liep ik met een vriendin in een winkel. Ik hoorde een baby in een ander gangpad huilen en zei tegen mijn vriendin: 'Er zit een boertje dwars bij dat kindje'. De vijf geluiden zitten inmiddels zo in mijn systeem gebakken."

Kijk voor meer informatie over Dunstan Babytaal en de opleiding op www.babytaal.nl

Dunstan Babytaal

De Australische Priscilla Dunstan ontdekte dat alle pasgeboren baby's vijf geluiden maken, gebaseerd op reflexen, waarmee ze aangeven dat ze honger hebben, moe zijn, een boertje moeten laten, darmkrampjes hebben of ongemak hebben aan de huid (een vieze luier, te warm, te koud).
De vijf Dunstan Babytaal-geluiden en hun betekenis:

*'NEH' = HONGER

De basisreflex van een baby die honger heeft, is dat hij gaat zuigen. De zuigreflex met geluid erbij klinkt als 'neh'.

*'OWH' = MOE

Het mondje van de baby is ovaal gevormd, net als bij een gaap.

*'EH' = BOERTJE LATEN

De borstspieren spannen zich bij dit geluid aan.

*'EAI RH' = BUIKKRAMPJE

Dit geluid produceert de baby als de spieren rond de buik beklemd zitten.

*'HEH' = ONGEMAK

De baby heeft het te warm of te koud of hij heeft een vieze luier.